



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
Martinou Rýznarovou ve věci

žalobce: **P. T.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Davidem Pytelou, MBA, LL.M.
sídlem Litovelská 1349/2b, 77900 Olomouc

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2024, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2024, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci k rukám advokáta JUDr. Davida Pytely, MBA, LL.M., náhradu nákladů řízení ve výši 15 415,40 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí č. j. X, kterým přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, protože pokles jeho pracovní schopnosti činil 50 %.
2. **Žalobce v žalobě** namítal nezákonné určení tíže rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Ve skutečnosti odpovídá nemoc žalobce zvláště těžkému postižení schizofrenií podle kapitoly V oddílu 3 položky 3e přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška

o posuzování invalidity“). Lékařské zprávy a zprávy psychiatra doložené ve správním řízení prokazují selhávání žalobce ve všech životních rolích a k zajištění základní péče o žalobce je nutná pomoc pečovatелů.

3. Správní orgány dále nezohlednily další vlivy na pokles pracovní schopnosti. U žalobce byla diagnostikována lehká mentální retardace. Intelektové, kognitivní schopnosti a exekutivní funkce jsou výrazně podprůměrné, jak prokázala zpráva psychologa z 25. 10. 2023. Postižení žalobce odpovídá nemoci podle kapitoly V položky 8b přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Proto měla žalovaná zvýšit míru poklesu pracovní schopnosti.
4. Žalovaná rovněž nezohlednila dosažené vzdělání, zkušenosti, znalosti a předchozí výdělečné činnosti žalobce. Ten nedokončil středoškolské vzdělání, nikdy nepracoval a byl posuzován jako student. Žalobce selhával i ve školách pro žáky se speciálními potřebami a jeho návrat do školy je vysoce nepravděpodobný. Hospitalizace a medikace nevedly k příznivější prognóze. Ani zásadní úprava pracovních podmínek by zásadně pozitivně neovlivnila pracovní schopnost žalobce.
5. Žalobce má narušené téměř všechny denní aktivity a pokles jeho pracovní schopnosti činí nejméně 70 %.
6. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí, relevantní právní úpravu a správní řízení a navrhla jako důkaz posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“ nebo „posudková komise“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“).
7. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 7. 10. 2024.
8. **Žalovaná v napadeném rozhodnutí** jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce označila v souladu s posudkem o invaliditě z 24. 9. 2024 postižení podle kapitoly V položky 3d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Institut posuzování zdravotního stavu II. instance určil vzhledem ke stupni postižení míru poklesu pracovní schopnosti žalobce 50 %. Postižení žalobce nelze podřadit pod kapitolu V položku 3e přílohy citované vyhlášky, protože tomu neodpovídají lékařské nálezy.
9. Soud vyžádal v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. k důkazu posudek Posudkové komise MPSV v Ostravě.
10. **Posudková komise MPSV v Ostravě v posudku z 5. 3. 2025** dospěla k závěru, že žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní a šlo o invaliditu třetího stupně od 31. 1. 2024. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je postižení podle kapitoly V položky 3e vyhlášky o posuzování invalidity a pokles pracovní schopnosti činí 70 %.
11. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen i se svou matkou. Posudková komise hodnotila postižení žalobce jako zvláště těžké, bez remisí, s těžší reziduální symptomatikou, provázené narušením prakticky veškerých denních aktivit, s trvajícím poklesem kognice, se ztrátou iniciativy, s pomalým psychomotorickým tempem, bezcílností, oploštěnou emotivitou, otupělostí, pasivitou, mutismem, zanedbáváním zevnějšku, přetrváváním sociální a pracovní dysfunkce a závažným narušením všech denních aktivit. Žalobce není

schopen se zapojit do běžného života a selhává ve všech očekávaných životních rolích a není schopen zajistit si ani bazální bezpečí. Základní potřeby žalobce zajišťuje rodina. Její členové se v péči střídají a poskytují žalobci nepřerušovanou asistenci v rámci zvládání základních životních potřeb, předkládají mu jídlo a musí žalobce k jídlu pobízet. Také u hygieny musí být dohled, žalobce musí být navigován a usměrňován. Žalobce si nedokáže věci naplánovat, nic nevyřídí, ani léky, návštěvy lékaře apod. Trvá sociální dysfunkce. Žalobce nenavazuje oční kontakt, nemluví na jiné osoby ani doma, neodpovídá a je trvale unaven. Žalobce jen posedává a hledí před sebe. Stav je bez vývoje. Žalobce je na trvalé medikaci. Hospitalizace nebyla realizována pro neagresivní postoj. Není však vyloučena. Prognóza je nejistá a nepříznivá. Posudková komise popsala účast žalobce při jednání. Výkon výdělečné činnosti žalobce nevyžaduje zcela mimořádné podmínky. Posudková komise citovala ze zprávy psychiatra z 7. 3. 2024, že na zvážení je umístění žalobce do zařízení typu denního stacionáře.

12. Žalobce a žalovaná **při jednání soudu** s posudkem souhlasili a další dokazování nenavrhovali.
13. Po provedeném řízení krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **je** důvodná.
14. Posudkové komise jsou oprávněny posuzovat pokles pracovní schopnosti a vyslovovat posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Hlavním obsahem činnosti posudkového orgánu je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí také znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné znalosti z oboru posudkového lékařství, na nichž především posouzení invalidity závisí.
15. Soud učinil skutková zjištění z výše citovaných důkazů, zejména z posudku PK MPSV v Ostravě, který byl rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí soudu.
16. Přezkoumává-li krajský soud správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). V tomto řízení byl vypracován posudek Posudkovou komisí MPSV v Ostravě. Krajský soud nezpochybnil závěr tohoto posudku pro jeho přesvědčivé, vyčerpávající a jednoznačné odůvodnění a pro své rozhodnutí tento závěr posudku převzal. V závěru jednání soudu proti posudku žalobce ani žalovaná nevznesli žádné námitky.
17. Podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně*.
18. Jestliže u žalobce bylo prokázáno, že došlo k poklesu jeho pracovní schopnosti o 70 %, je nutno žalobce považovat za invalidního ve třetím stupni od 31. 1. 2024, jak je uvedeno v posudku PK MPSV v Ostravě.
19. Vzhledem k procesní situaci se soud nezabýval ostatními žalobními námitkami a neprováděl další navržené důkazy.

20. Soud zrušil rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť žalovaná si ve správním řízení neopatřila důkazy v takovém rozsahu, aby byl prokázán stav věci, tak aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, tj. v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Současně soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž podle § 78 odst. 5 s. ř. s. bude vycházet z právního názoru soudu, že žalobce byl invalidní v třetím stupni od 31. 1. 2024.
21. Soud přiznal úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Ze spisu soud zjistil, že advokát učinil ve věci čtyři úkony právní služby, kterými byly převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „AT“)]. Za tyto úkony právní služby náleží advokátovi mimosmluvní odměna ve výši dvakrát 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 AT], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši dvakrát 300 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Advokát se zúčastnil jednání soudu 26. 3. 2025. Jde o úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. g) AT ve znění účinném od 1. 1. 2025 a advokátu za něj náleží náhrada 4 620 Kč podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 5 AT a náhrada hotových výdajů 450 Kč podle § 13 odst. 4 AT. Advokát doložil soudu poradu se žalobcem 3. 3. 2025 v trvání 65 minut. Jednalo se úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. c) AT ve znění účinném od 1. 1. 2025. Advokátu za něj náleží náhrada 4 620 Kč podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 5 AT a náhrada hotových výdajů 450 Kč podle § 13 odst. 4 AT. Za úkony právní služby tedy advokátu náleží 12 740 Kč. Soud neuznal doloženou poradu advokáta s klientem 6. 12. 2024 jako úkon způsobilý k náhradě, protože trvala pouze 43 minut; žalobce ji také do vyúčtování sám nezahrnul. AT v § 11 odst. 1 písm. c) stanoví jako úkon právní služby poradu přesahující jednu hodinu. Vzhledem k tomu, že advokát žalobce byl v rozhodném období plátcem daně z přidané hodnoty, náleží k nákladům řízení rovněž částka, která odpovídá sazbě daně 21 % a která činí 2 675,40 Kč. Celkem je žalovaná povinna zaplatit žalobci k rukám advokáta náklady řízení ve výši 15 415,40 Kč do 30 dnů ode dne právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 26. března 2025

Martina Rýznarová v. r.
samosoudkyně